

Fiat versus Viohalco

Της Μιράντας Ξαφά

Στις 21 Ιανουαρίου η Fiat αγόρασε το υπόλοιπο 41,5% της Chrysler έναντι 4,35 δισ. δολαρίων, αποκτώντας έτσι το 100% της Αμερικανικής εταιρείας. Εν συνεχεία η Fiat Chrysler Automobiles μετέφερε την έδρα της εταιρείας συμμετοχών (holding company) στην Ολλανδία και τη φορολογική έδρα της στην Αγγλία. Ο Ιταλός Πρωθυπουργός με δηλώσεις του εξέφρασε την ικανοποίησή του για την διεθνοποίηση της εταιρείας, που θα στηρίξει την εγχώρια παραγωγή και θα διασφαλίσει τις θέσεις εργασίας στην Ιταλία. Η αλλαγή έδρας θεωρήθηκε ήσσονος σημασίας τεχνικό θέμα. Πρωθυπουργικοί και υπουργικοί χαιρετισμοί επικρότησαν την διεθνοποίηση της εταιρείας-συμβόλου και την βελτίωση της ανταγωνιστικής της θέσης.

Η εταιρεία συμμετοχών (holding company) είναι ένα επιχειρησιακό κέντρο, ένα όχημα βέλτιστης χρηματοοικονομικής οργάνωσης, επιχειρηματικού εξορθολογισμού και μακροπρόθεσμης ανάπτυξης των παραγωγικών εταιρειών που ελέγχει. Οικονομική οντότητα εξ ορισμού ελάχιστης οικονομικής επιφάνειας (δεν έχει κύκλο εργασιών και μονάδες παραγωγής, απασχολεί ελάχιστο προσωπικό), στηρίζει τις παραγωγικές εταιρείες που ελέγχει διευρύνοντας τον επιχειρηματικό τους ορίζοντα, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους στις διεθνείς κεφαλαιαγορές με ευνοϊκότερους όρους, τονώνοντας καθοριστικά την διεθνή ανταγωνιστικότητά τους. Καθώς είναι ιδιαίτερα ευέλικτη, η εταιρεία συμμετοχών, με μικρό κόστος, «εγκαταλείπει» μια οικονομία σε κρίση, αφήνοντας πίσω την παραγωγή και τις θέσεις εργασίας, αλλά και τον «κίνδυνο χώρας». Η εταιρεία δεν «μετακομίζει», όπως έχει λεχθεί, αλλά απομακρύνεται από τον πιστωτικό κίνδυνο που υπονομεύει την χρηματοδότηση των παραγωγικών εταιρειών που ελέγχει. Εγκαθιδρύει νέα επιχειρηματικά σχήματα με χαμηλότερο κόστος δανεισμού, προς άμεσο όφελος των παραγωγικών εταιρειών και της οικονομίας της χώρας όπου αυτές συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται.

Οι πρόσφατες κινήσεις δημιουργικής εξωστρέφειας μεγάλων Ευρωπαϊκών εταιρειών (ΦΑΓΕ, Coca-Cola-3E, Βιοχάλκο, Fiat) στη διάρκεια της βαθιάς κρίσης που απείλησε να διασπάσει την Ευρωζώνη, αξιοποίησαν αυτήν ακριβώς την διάκριση μεταξύ εταιρείας συμμετοχών και εταιρειών παραγωγής. Δεν εγκατέλειψαν τις χώρες που τις ανέδειξαν. Ανασχεδίασαν γεωγραφικά την παρουσία τους για να εκμεταλλευθούν αποτελεσματικότερα τις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίων και να στηρίξουν έτσι την οικονομία των χωρών όπου δραστηριοποιούνται εδώ και δεκαετίες. Η επιστροφή ή η παραμονή πολλών από αυτές στα χρηματιστήρια της χώρας παραγωγής το επιβεβαιώνει. Η Βιοχάλκο, που πρόσφατα μετέφερε την έδρα της στις Βρυξέλλες, επέλεξε την λύση της διπλής διαπραγμάτευσης (dual listing) στο Euronext και στο ΧΑΑ. Προχθές ανακοινώθηκε ότι εγκρίθηκε η δευτερογενής εισαγωγή των μετοχών της Viohalco SA, που αντιπροσωπεύουν το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου, στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Πως θα μπορούσε μία τέτοια εταιρία, που εξάγει το 86% της παραγωγής της, να ανταγωνιστεί γερμανικές εταιρείες που δανείζονται με επιτόκιο κάτω του 3% όταν η ίδια δανείζεται με κόστος άνω του 6%; Μεταφέροντας την έδρα της στις Βρυξέλλες μπορεί να αντλήσει φθηνότερα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση επενδύσεων που θα αυξήσουν τις θέσεις εργασίας, ιδιαίτερα αν μειωθεί το υπέρογκο ενεργειακό κόστος που υποσκάπτει την ανταγωνιστικότητα των ενεργοβόρων βιομηχανιών στην Ελλάδα. Όμως αντί να χαιρετίσουν την απόφαση μεταφοράς της έδρας, τα ΜΜΕ μίλησαν για έλλειψη οράματος και πατριωτισμού, ενώ το υπουργείο Οικονομικών πρόωθησε τροπολογία με στόχο να εμποδίσει την υλοποίηση της απόφασης.

Έστειλε έτσι μήνυμα σε όλους τους υποψήφιους επενδυτές ότι η Ελλάδα θα προσπαθήσει να τους κρατήσει με το ζόρι, χειροτερεύοντας την ήδη κακή εικόνα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος της χώρας. Τέτοιες αντιδράσεις δεν ευνοούν τις προσπάθειες των ελληνικών εταιρειών να ανταπεξέλθουν στον διεθνή ανταγωνισμό. Οι ιθύνοντες θα έπρεπε να εύχονται να ακολουθήσουν και άλλες εταιρείες παρόμοιου μεγέθους το παράδειγμα της Βιοχάλκο.

** Η κα Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων και μέλος της ΔΡΑΣΗΣ*